

А К Т

лісопатологічного обстеження насаджень на доцільність призначення в них заходів з поліпшення санітарного стану лісів по Коростенському надлісництву філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України»

21 травня 2025 року

м. Коростень Житомирська обл.

Нами, заступником начальника філії "Вінницьялісозахист" державного спеціалізованого лісозахисного підприємства "Київлісозахист" (далі - філії "Вінницьялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист") Олександром БОЛЮХОМ, завідувачем сектору нагляду, обліку і прогнозу філії "Вінницьялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист" Віталієм СТЕГНЯКОМ, провідним інженером-лісопатологом філії "Вінницьялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист" Андрієм КАМЕНЧУКОМ (відповідно до листа філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України" від 13.05.2025 року № 9837/40.1.9-2025), інженером ОЗЛ I категорії філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України" Катериною БАХТИНОЮ, лісничим Березівського лісництва Сергієм ГРЕСЬКОМ, лісничим Богунського лісництва Юрієм ГАНОВСЬКИМ, лісничим Левківського лісництва Віталієм РОЖАНІВСЬКИМ, в. о. лісничого Новозаводського лісництва Андрієм ЗАХАРЧУКОМ, лісничим Пилипівського лісництва Іваном АВРАМЕНКОМ, лісничим Тригирського лісництва Валерієм ІЩУКОМ, в період з 19.05.2025 по 21.05.2025 року, проведено лісопатологічне обстеження (у відповідності п. 8, 9 Порядку організації та захисту лісів затвердженого постановою КМУ від 20 травня 2022 р. № 612) в лісових насадженнях, що знаходяться в постійному користуванні філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України" на доцільність призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів. Обстеженням встановлено наступне:

Лісництво (урочище)	Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га	Номер ділянки	Площа, що потребує проведення заходів, га	Коротка таксаційна характеристика насаджень відповідно до матеріалів базового лісовпорядкування								Причини призначення заходів	Орієнтовна інтенсивність
						склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	запас деревини, м3	категорія лісів		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Богунське	10	1	8,5		8,5	9С31ДЗ+ВЛЧ+ОС	96	0.70	1А	32	48	520	2	соснові дубоїди, златки, вітровал та бурелом	10
	10	40	13,7		13,7	9С31ДЗ+ЯЛЕ	68	0.80	1Б	29	36	550	2	соснові дубоїди, златки, вітровал та бурелом	5
	39	5	28,3	(1)	3,0	9Д31СЗ+БП+ГЗ+ОС	95	0.80	1	27	40	430	2	стовбурові гнилі, трутовики, судинний мікоз дуба, вітровал та бурелом	5
	61	24	12,5	(2)	7,4	8Д32СЗ+ВЛЧ	103	0.80	2	26	36	380	2	стовбурові гнилі, трутовики, судинний мікоз дуба, вітровал та бурелом	5

[illegible]

Загальна обстежена площа по Коростенському надлісництву філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України" складає 302.1 га. По причинах призначення заходів (за переважаючим шкідником/хворобою) в загальному по надлісництву:

- малий та великий соснові лубоїди, златки	147,8 га
- стовбурові гнилі, трутовики	148,8 га
- опеньок (армілярні гнилі)	4,1 га
- короїд типограф	1,4 га

Лісопатологічна характеристика обстежених насаджень:

Переважаючою причиною розладнання обстежених хвойних деревостанів з головною породою сосна звичайна (СЗ) є діяльність комплексу стовбурових шкідників у видовому складі яких на СЗ провідне місце посідають лубоїди соснові (лубоїд сосновий малий (*Tomicus minor*) та лубоїд сосновий великий (*Tomicus piniperda*), в меншій мірі - короїд вершинний (*Ips acuminatus*) та шестізубий короїд (*Ips sexdentatus*). В наявності дерева V-ї та VI-ї категорій стану групового розміщення (групи невеликі до 3 - 4 дерев). Також є дерева IV категорії стану зі слідами заселення стовбуровими шкідниками (вхідні та вихідні льотні отвори, бурова мука, під корою характерні для даних видів ходи на звалених деревах). Під деревами сліди життєдіяльності у вигляді "стрижених" пагонів від 3 штук до 7 шт. на м². Насадження сосни звичайної (СЗ) характеризуються пошкодженням від слабкого (до 5%) до середнього ступенів пошкодження (10%). В наявності також сухостійні дерева, в переважній більшості поодинокого та групового розміщення, які відпрацьовані комплексом златок.

Ялинове насадження в Березівському лісництві кв. 36 вид. 28 на площі 1.4 га та насадження в складі яких є ялина європейська (ЯЛЕ) пошкоджені короїдом типографом в слабкому ступені (до 5%). Характер всихання – поодинокий та груповий. Деревя V – VI категорій стану відпрацьовані групою стовбурових шкідників з родини златок, а дерева IV та частково III категорій стану характеризуються наявністю вхідних льотних отворів короїда типографа, про що свідчать смоляні потьоки на стовбурах дерев.

Насадження в Пилипівському лісництві кв. 105 вид. 1 на площі 4.1 га пошкоджено армілярними гнилями, що спричиняються грибами роду Опеньок (*Armillaria*) переважно поодинокого та групового характеру. Вітровальні, сухостійні та всихаючі дерева характеризуються заселенням та відпрацюванням стовбуровими шкідниками про що свідчить наявність льотних отворів на стовбурах дерев. Основними виявленими видами на ясені звичайному (ЯЗ) – лубоїд ясеневий строкатий (*Hylesinus fraxini*) та лубоїд ясеневий великий (*Hylesinus crenatus*), на дубі звичайному (ДЗ) є малий дубовий вусач (*Cerambyx scopolii*) та комплекс златок. Переважна кількість дерев що відноситься до сухостою минулих років - вражена стовбуровими шкідниками з родини златок, в незначному відсотку – представниками родини вусачів.

Листяні породи дерев вражені трутовиками, які викликають стовбурові гнилі берези повислої (БП), осики (ОС) та вільхи чорної (ВЛЧ): дерева берези повислої пошкоджені трутовиком справжнім (*Fomes fomentarius*) та бактеріальною водяною, дерева осики від трутовика несправжнього (*Phellinus tremulae*), дерева вільхи чорної (ВЛЧ) трутовиком променевим (*Inonotus radiatus*) та вільховою златкою (*Dicercia alni*). Трутові гриби заражають дерева базидіоспорами через обламні гілки, морозобійні тріщини та інші пошкодження стовбурів і гілок. В цілому всихання крон окремих лісоутворюючих порід дерев коливається в межах від 2/3 до 3/4 крон.

Крім вищезгаданого, причинами погіршення санітарного стану обстежених насаджень є ослаблення і всихання дерев внаслідок їх природного старіння, внутрішньовидової та міжвидової конкуренції, несприятливих чинників середовища, що супроводжується заселенням і пошкодженням деревини стовбуровими шкідниками, які є переносниками інших патогенних мікроорганізмів. Разом з тим поодинокі спостерігаються вітровальні, буреломні дерева, дерева з ухилом стовбура більше 30 градусів.

В цілому насадження є небезпечними осередками подальшого розповсюдження стовбурових шкідників та хвороб лісу і відносяться до II класу біологічної стійкості.

Для поліпшення санітарного стану лісів та відповідно до «Санітарних правил в лісах України» рекомендовано провести вибіркові санітарні рубки (ВСР) на загальній площі 302.1 га у 2025 році.

Коротка таксаційна характеристика лісових насаджень відповідно до матеріалів базового лісовпорядкування 2018 року (станом на 01.01.2019 року) по ДП «Житомирське лісове господарство», представленого для лісопатологічного обстеження.

Примітка: відбір дерев до рубки, геодезична зйомка частин таксаційних виділів, матеріально-грошова оцінка лісосік, визначення фактичних середніх розрядів висот та діаметрів проведені силами лісової охорони філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України". На момент обстеження роботи по відведенню лісосік до рубки завершені, ділянки остовповані та відмежовані в натурі..

ПРОПОЗИЦІЇ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. Всі виявлені даним обстеженням осередки шкідників та хвороб лісу поставити на облік до Книги обліку шкідників та хвороб лісу.
2. Відповідно п. 5 Санітарних правил в лісах України, скласти перелік заходів з поліпшення санітарного стану лісів (додаток 1) та погодити з філією "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист" і Центральним міжрегіональним управлінням лісового та мисливського господарства.
3. Рубки провести згідно Санітарних правил в лісах України.
4. З метою недопущення появи та розповсюдження стовбурових шкідників та збереження технічних якостей деревини рубки з поліпшення санітарного стану лісів необхідно провести в максимально стислі терміни.

5. Порубкові залишки і неліквідну деревину потрібно подрібнювати або переробляти одночасно із заготівлею, для недопущення розвитку осередків стовбурових шкідників.

Акт складений в чотирьох примірниках:

- 1-й - філії "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист";
- 2-й - Центральному міжрегіональному УЛМГ;
- 3-й - філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України";
- 4-й - Коростенському надлісництву філії "Столичний лісовий офіс" "ДП "Ліси України".

ПІДПИСИ:

Заступник начальника філії
"Вінницялісозахист" ДСЛП
"Київлісозахист"

Олександр БОЛЮХ

Завідувач сектору нагляду, обліку і
прогнозу філії "Вінницялісозахист" ДСЛП
"Київлісозахист"

Віталій СТЕГНЯК

Провідний інженер-лісопатолог філії
"Вінницялісозахист" ДСЛП
"Київлісозахист"

Андрій КАМЕНЧУК

Інженер ОЗЛ І категорії філії "Столичний
лісовий офіс" ДП "Ліси України"

Катерина БАХТІНА

Лісничий Березівського лісництва

Сергій ГРЕСЬКО

Лісничий Богунського лісництва

Юрій ГАНОВСЬКИЙ

Лісничий Левківського лісництва

Віталій РОЖАНІВСЬКИЙ

В. о. лісничого Новозаводського лісництва

Андрій ЗАХАРЧУК

Лісничий Пилипівського лісництва

Іван АВРАМЕНКО

Лісничий Тригірського лісництва

Валерій ПЦУК